

Synliggör lärandet

LärandematriSENS layout är mycket genomtänkt och bygger som alla matriser på att visualisera och strukturera tankeinhåll. Men bedömnings- och kunskapsmatriser har bara två dimensioner:

Kolumnerna (lodrätt) representerar olika kunskapsnivåer, progressionen [1].

Raderna (vågrätt) representerar olika aspekter av ett lärande [2].

LärandematriSEN använder många fler dimensioner, är visuellt tydligare och mycket mer komplex.

Den synliggör lärande på fler plan!

Jag ...	1	2	3
BESKRIVER EN PERSON visa läsförståelse som är	beskriver en person utifrån fakta, intressen, personlighet och familj/vänner med exempel ur boken <i>grundläggande</i>	beskriver en person utifrån fakta, intressen, personlighet och familj/vänners betydelse för personen med flera träffande exempel ur boken <i>god</i>	beskriver en person utifrån fakta, intressen, personlighet och familj/vänners betydelse för personen med flera träffande exempel ur boken och egna reflektioner <i>mycket god</i>
VÄLJER UT 2-3 CITAT tänka och föra resonemang som är	väljer ut 2-3 citat, motiverar valen och kommenterar innehållet <i>enkla och till viss del underbyggda</i>	väljer ut 2-3 citat typiska för boken, motiverar valen och kommenterar både språk och innehåll <i>utvecklade och relativt väl underbyggda</i>	väljer ut 2-3 citat typiska för boken, motiverar valen och kommenterar både språk och innehåll med egna tankar och reflektioner. Jag beskriver likheter med något som hänt mig själv eller andra händelser <i>välutvecklade och väl underbyggda</i>
STÄLLER TVÅ FRÅGOR KRING BOKEN tänka och föra resonemang om budskap i olika verk som är	ställer två frågor kring boken som klassen kan diskutera <i>tydligt framträdande</i>	ställer två frågor kring viktiga budskap i boken som klassen kan diskutera <i>tydligt framträdande eller kan läsas mellan raderna</i>	ställer två frågor kring viktiga budskap i boken, som de flesta i klassen har erfarenhet av och som känns viktiga att diskutera <i>tydligt framträdande, kan läsas mellan raderna eller är dolda</i>
GER BOKEN KRITIK ge omdömen om texters innehåll och uppbyggnad som är	förklarar två positiva och två negativa saker med boken <i>enkla</i>	förklarar två positiva och två negativa saker med boken och ger förslag på hur boken kunde utvecklats/förbättrats <i>utvecklade</i>	förklarar flera positiva och negativa saker med boken, kopplar det till annat jag läst eller varit med om och ger förslag på hur boken kunde utvecklats/förbättrats <i>välutvecklade och nyanserade</i>

Lärandematriser har en synlig koppling mellan elevuppgiften (kriterierna) och förmågorna (kunskapskraven) som andra matriser saknar. Längst ner i varje matrisruta är kriteriet kopplat till ett specifikt kunskapskrav/värdeord [3]. Kriteriet visar hur förmågan konkretiseras i den specifika elevuppgiften. Kriterier och kunskapskrav får plats i samma ruta genom att all gemensam text i kunskapskravens tre nivåer bryts ut och placeras i en fjärde vänsterkolumn [4]. Se mer om detta i filmen [Vad är kunskapsöversikter](#). Kunskapskrav/Värdeord skrivs med *liten kursiv stil* för att inte ta plats och uppmärksamhet från kriterierna, som är de viktiga för eleven.

RUBRIKERNA i vänstra kolumnen har en sammanfattande funktion som ger överblick [5].

Lärandematriser är analytiska och bryter ner lärandet i kriterier, men utan att tappa den holistiska synen på elevuppgiften/förmågorna. Rubrikerna gör att eleven snabbt kan greppa vilka delar som ingår och se hur de olika delarna samspekar i helheten.

Fetstilta kriterier visar progressionen i lärandet [6]. Allt nytt på nästa kunskapsnivå fetstilas. Eleven slipper läsa all text, utan kan snabbt fokusera på det som tillkommer för nästa nivå.

Raka horisontella linjer mellan stycken i de olika nivårutorna underlättar för elevens öga att upptäcka progressionen i en aspekt [7].

Alla kriterier från en nivå upprepas i nästa. Det ger en visuell bild av att det blir mer i rutan för varje nivå, vilket är helt riktigt – det krävs mer!

Trots alla finesser förstår även försteklassare, analfabeter och nyanlända invandrare direkt grundprincipen: *"Höger är bra, en ruta beskriver en sak man ska klara."*

I min bok kan du dessutom läsa om hur sammanställningsmatriser ger en oöverträffad visuell utvärdering av din undervisning, hur kunskapsöversikter ger lärare, elever och föräldrar en snabb överblick av ett ämnes alla krav och en tydlig kunskapsprofil över varje elev som underlättar vid utvecklingssamtal.

Men min blogg handlar om mycket mer än lärandematriser!

I blogginlägg framöver kommer jag beskriva hur du på andra sätt kan synliggöra lärande:

Hur tankekartor kan visualisera samband, under- och överordning, relevans och överblick.

Hur miniwhiteboards kan synliggöra en hel elevgrupps lärande på tre sekunder eller ge elever en ny syn på kunskap.

Hur figurer och mallar kan förklara allt från orsakssamband till mobbingens mekanismer och vara ett stöd i undervisningen och vid diskussioner. Och mycket, mycket mer...

Håll bara utkik efter nya inlägg i min blogg!